

مقالات

انرژی هسته‌ای ایران در قطار احمدی نژاد

محسن آرمین

سالنامه اعتماد، اسفند ۸۵

چکیده: لغو توافقات با طرف‌های اروپایی و واداندازی مجدد کارخانه UCF اصفهان و آب سنگین اراک، علماً از پایان راهبرد هسته‌ایی دوران اصلاحات و آغاز راهبردی خبر می‌داد که قطار بی‌ترمز به حق بهترین توصیفی است که می‌توان از آن نمود؛ از آغاز این راهبرد سیاست نگاه به شرق مبنای دیپلماسی حاکمیت قرار گرفت که با صدور قطعنامه‌های شورای حکام آزادسازی این ارزش‌ها را از این محدودیت‌ها بآزادی بخواهد. این قطعنامه از فعالیت غنی‌سازی ایران، ناکارآمدی خود را به اثبات رساند. در این قطعنامه موضوع از فعالیت غنی‌سازی اورانیوم فراتر رفت و به صنایع موشکی ایران نیز تعمیم داده شد، تا پیش‌بینی آن دسته از تحلیل‌گرانی که معتقد بودند در صورت ارجاع پروژه ایران به سازمان ملل، دست آمریکا برای افزودن موضوعات دیگر به این پروژه باز خواهد شد محقق شود. آثار اقتصادی و سیاسی ناشی از این راهبرد را می‌توان در مسائلی همچون کاهش چشمگیر سرمایه‌گذاری خارجی، افزایش چانه‌زنی طرف‌های خارجی در معاملات اقتصادی و خسارت‌های هنگفتی حاصل از تحریم مشاهده کرد.

پرتاب جامع علوم انسانی

در روزهای پایانی سال ۸۵ آقای احمدی نژاد طی سخنانی در ششمین همایش سراسری روحانیون و مسوولان سازمان عقیدتی سیاسی ناجا اعلام کرد: «قطار هسته‌ای ایران یک ریل یک طرفه در حال حرکت است». او توضیح داد که «به فضل الاهی چندی پیش دنده عقب و ترمز این قطار را کنديم و دور اندختيم و به آنها نيز اعلام کردیم که قطار ملت ایران در این مسیر ترمز و دنده عقب ندارد»، این عبارات شنوندگان را به یاد سرمهقاله‌ای به قلم مدیر مؤسسه کیهان در سال ۸۰ می‌انداخت که طی آن مبارزه و عمل سیاسی صحیح و مطلوب رابه رانندگی در جاده‌ای یک طرفه بدون داشتن فرمان و ترمز تشبيه کرده بود. اگر چه این

سخنرانی در اوآخر سال ۱۳۸۵ ایجاد شد، اما تصویر روشی از راهبرد و رویکرد جدید ایران در حوزه سیاست خارجی به طور کلی و در عرصه فعالیت‌های هسته‌ای به طور خاص به دست می‌داد که پس از انتخابات ریاست جمهوری نهم در سال ۱۳۸۴ و به قدرت رسیدن احمدی نژاد و همکران وی و در نتیجه یک دست شدن قدرت، مبنای تعامل ایران با دیگران قرار گرفته است.

لغو توافقات با طرف‌های اروپایی به علت طولانی شدن مذاکرات بالاتحادیه اروپا و تأمین نشدن خواسته‌های ایران مبتنی بر موافقت آنان با استفاده ایران از فناوری غنی‌سازی اورانیوم و در پی آن راهاندازی مجدد کارخانه UCF اصفهان و آب سنگین اراک عملاً از پایان راهبرد هسته‌ای دوران اصلاحات و آغاز راهبردی خبر می‌داد که «قطار بی‌ترمز» به حق بهترین توصیفی است که می‌توان از آن به دست داد. در پرتو آن راهبرد جدید در سال ۱۳۸۵ نصب و بهره‌برداری از واحد تحقیقاتی پایه غنی‌سازی اورانیوم شامل ۱۶۴ سانتریفوژ آغاز شد و راهاندازی طرح غنی‌سازی صنعتی مشتمل بر ۳۰۰۰ سانتریفوژ نیز در دستور کار قرار گرفت. همان طرحی که احمدی نژاد امیدوار بود در ۲۲ بهمن با آغاز بهره‌برداری از آن جشن هسته‌ای را اعلام کند، اما به دلایل نامعلوم یا به عبارت بهتر دلایل اعلام نشده این جشن به تأخیر افتاد.

رهاورد راهبرد هسته‌ای جدید اما به این موارد محدود نماند. صدور قطعنامه شورای حکام آزادسی علیه ایران در سال ۱۳۸۴ و گزارش پرونده ایران به شورای امنیت سازمان ملل متعدد، از آغاز مرحله جدیدی از بحران هسته‌ای ایران و سالی پر افت و خیز در پیش رو حکایت می‌کرد. استفاده از لفظ گزارش (REPORT) به جای ارجاع (REFER) در قطعنامه شورای حکام آزادسی برای ارسال پرونده به شورای امنیت، در آغاز نکته‌ای بود که مسؤولان و مตولیان سیاست هسته‌ای ایران بر آن تأکیدی ویژه داشته و آنرا اقدامی شکلی و فاقد معنا و پیامدی مشکل آفرین برای کشور و نشانه صحت و توفیق دیپلماسی هسته‌ای ایران تبلیغ می‌کردند. صدور قطعنامه شورای حکام که با تلاش مشترک دول مؤثر اروپا و آمریکا صورت پذیرفت و گزارش پرونده ایران به شورای امنیت از تکمیل فرآیند نزدیکی موضع اروپا و آمریکا در قبال فعالیت هسته‌ای ایران خبر می‌داد، امری که تا یک سال قبل مسؤولان بلندپایه کشوری اسلامی ایران موافقنامه سعدآباد را (که طی آن ایران توقف داوطلبانه فعالیت هسته‌ای و آغاز مذاکرات با هدف اعتمادسازی را پذیرفته بود) به این علت

که مانع اجماع جهانی و نزدیک شدن مواضع اروپا به آمریکا در قبال ایران می‌شد، یک پیروزی بزرگ دیپلماتیک برای کشور تلقی و تبلیغ می‌کردند. اما همانان در سال ۸۵ اصرار داشتند راهبرد منتهی به چنین توفیقی رانه راهبردی پیروزمند، بلکه رویکردي سازشکارانه و بی‌حاصل اعلام کنند که دستیابی کشور را به فناوری هسته‌ای به تأخیر انداخته و فرسته‌های طلایی را در این زمینه از ایران گرفته است. اما صدور اولین قطعنامه از سوی شورای امنیت علیه ایران در سال ۸۵ و اولتیماتوم دو ماهه مبنی بر الزام ایران به دادن پاسخ مشبّث به خواسته‌های آژانس و توقف کامل فعالیت‌های هسته‌ای مربوط به غنی‌سازی اورانیوم نشان داد که در صورت عدم ابتکار و تحرک لازم در کنترل و کاهش بحران، چندان نمی‌توان به این تفسیرهای حقوقی و تحلیل‌ها و پیش‌بینی‌های مبنی بر آن دل خوش داشت. اما برگزاری کنفرانس هولوکاست آن هم از سوی وزارت امور خارجه از سوی مسئولان بلندپایه و حاکمان جدید، اقدامی در چارچوب آنچه ابتکار عمل و برخورد فعل در سیاست خارجی خوانده می‌شد، اعلام گردید، از عزم راسخ آنان در ادامه راهبرد هسته‌ای جدید حکایت می‌کرد. راهبردی که پیش از این در اقداماتی مشابه نظری ارسال نامه‌های بی‌پاسخ به رئیس جمهور آمریکا و نخست وزیر آلمان به منظور هدایت و گشودن دریچه‌ای به سوی هدایت و رستگاری در برابر چشمان ایشان یا دعوت از رئیس جمهور آمریکا به مناظره، خود را نشان داده بود. روند فزاینده اقدامات و مواضع رادیکال تائیمۀ اول سال ۸۵ موجب به حاشیه رفتن نقش مسئولانی نظری دیر شورای عالی امنیت ملی بوده که اگر چه در پدید آمدن شرایط کنونی و تشدید بحران نقشی بی‌بدیل ایفا کرده بودند، اما برخورد با واقعیات آنان را در دوره جدید به اتخاذ دیدگاه‌های معتدل‌تر ناگزیر ساخته بود. اخبار و شایعات مبنی بر اختلاف نظر در ارزیابی شرایط و نحوه تدبیر و اداره بحران هسته‌ای نشان می‌داد، کمرنگ شدن نقش برخی از نقش آفرینان مؤثر در دیپلماسی خارجی امری تصادفی نیست.

از دیگر سو اگر چه سیاست نگاه به شرق که از آغاز دوره سیاست قطار بی‌ترمز مبنی دیپلماسی حاکمیت یک‌دست قرار گرفته بود، با صدور قطعنامه‌های شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای و ارجاع پرونده به شورای امنیت و صدور اولین قطعنامه از سوی این شورا علیه ایران، ناکارآمدی خود را به اثبات رسانده بود، اما مذاکرات و رایزنی‌های متراکم با روسیه و چین، از این واقعیت حکایت داشت که مسوولان ایرانی بی‌توجه به تجارب گذشته برای جلوگیری از صدور قطعنامه جدید همچنان به نقش بازدارندگی این دو

قدرت دارای حق و تو در شورای امنیت سازمان ملل دل بسته‌اند. آنان با تأکید بر مواضع مستقل و اعلام پاییندی طرف روسی به تعهدات خود در قرارداد ساخت نیروگاه بوشهر و اتمام این نیروگاه و تحويل سوخت تا پایان سال، می‌کوشیدند تا هر گونه تردیدی را نسبت به ناکارآمدی و ناکامی دیپلماسی هسته‌ای خود منتفی سازند.

به رغم آن‌که مسئولان و متولیان دیپلماسی هسته‌ای جدید کوشیدند در سطح تبلیغات داخلی دومین قطعنامه راضعیف، رقیق، ناکارآمد و بی‌خاصیت نشان دهند، فهرست طولانی ۱۳۰ صفحه‌ای ضمیمه قطعنامه شامل اقلام و کالاهای تحریمی که عملاً دامنه تحریم را از انرژی هسته‌ای فراتر بردا و به صنایع موشکی ایران نیز تعمیم می‌داد، از جدی بودن آن حکایت داشت.

به موجب این قطعنامه موارد تحریم محدود به اقلام فوق نبوده و به تشخیص کمیته ناظر بر اجرای مفاد قطعنامه قابل افزایش و تعمیم به اقلام دیگر نیز خواهد بود. نکته قابل توجه آن‌که در این قطعنامه برخلاف قطعنامه‌های آژانس و قطعنامه اول شورای امنیت از ادبیات تحکیمی و دستوری استفاده شده بود، در واقع این قطعنامه با فاصله گرفتن از ادبیات توصیه‌ای به نحوی صریح ایران را ملزم می‌کرد تمامی فعالیت‌های هسته‌ای را تأمین کند. نکته غنی‌سازی اورانیوم خود را متوقف و نظرات آژانس بین‌المللی هسته‌ای را تأمین کند. نکته مهم‌تر آن‌که قطعنامه مذکور موضوع چالش را با ایران از فعالیت غنی‌سازی اورانیوم فراتر برده و به صنایع موشکی ایران نیز تعمیم داده بود تا پیش‌بینی آن دسته از تحلیل‌گرانی که معتقد بودند در صورت ارجاع پرونده ایران به سازمان ملل، دست آمریکا برای افزودن موضوعات دیگر به این پرونده باز خواهد شد، محقق شود.

این پیش‌بینی در واقع پاسخی بود به منطق و استدلالی که با تغییرات عمیق در سطح حاکمیت به خصوص پس از انتخابات ریاست جمهوری نهم، دیگر از مقبولیت کاملی در حاکمیت برخوردار شده بود. به موجب این منطق که دبیر کنونی شورای عالی امنیت ملی پیش از این یکی از طرفداران و مدعیان سرسخت آن به شمار می‌رفت، آمریکا در هر صورت قصد برخورد با ایران را دارد. مسالة انرژی هسته‌ای تنها یک بهانه است. آمریکا در صورت حل این مساله بهانه‌های دیگر نظیر نقض حقوق بشر، حمایت از تروریسم و... را پیش خواهد کشید. از این‌رو درگیری با آمریکا امری اجتناب‌ناپذیر است، پس چه بهتر که این مواجهه بر سر موضوعی مانند انرژی هسته‌ای صورت پذیرد که از ظرفیت حمایت ملی و

اجماع داخلی برخوردار بوده و توان نظام را در چنین مواجهه‌ای به حداکثر خواهد رساند. این تحلیل نهایتاً مبنای راهبردی در سیاست خارجی از جمنه انرژی هسته‌ای قرار گرفت که آقای احمدی نژاد در اوآخر سال ۸۵ از آن به عنوان سیاست قطار بی‌ترمز یاد کرد. اما طرفداران منطق مذکور توجه نداشتند که اولاً؛ انرژی هسته‌ای به همان میزان که از ظرفیت بسیج و حمایت ملی برخوردار است، دارای این پتانسیل هست که اروپا را علیه مادر برابر آمریکا قرار داده و قدرت‌های مؤثر جهانی را علیه ما متحد کند. ثانیاً؛ موضوعاتی نظری نقض حقوق بشر به ویژه اگر سیاست‌های عاقلانه‌ای در پیش گیریم فاقد چنان ظرفیتی خواهد بود که جهان را علیه ما متحد سازد، کما این‌که در دوره اصلاحات همین سیاست‌ها آمریکا را در جلب همکاری و اتحاد شرکای اروپایی خود برای ادامه سیاست‌های خصم‌مانه علیه ایران ناکام ساخت.

ثالثاً؛ بارجاع پرونده هسته‌ای ایران به شورای امنیت، موضوع به انرژی هسته‌ای محدود نخواهد ماند و آمریکا این امکان را خواهد یافت که موضوعات دیگر نظری نقض حقوق بشر و حمایت از تروریسم ... را بر آن بیفزاید و مانع خارج شدن پرونده و پایان تهدید و تحریم علیه ایران شود. از این‌رو افزوده شدن موضوع صنایع و توان موشکی ایران به موضوع غنی‌سازی اورانیوم در قطعنامه دوم، تحولی مهم در بحراں هسته‌ای ایران به شمار می‌رفت و حاوی این پیام هشدارآمیز برای مسئولان ایرانی بود که در صورت عدم تدبیر و تصمیمی به موقع، باید در انتظار اضافه شدن موضوعات چالش برانگیز دیگری نظری نقض حقوق بشر و حمایت از تروریسم به پرونده هسته‌ای باشند. همان حادثه‌ای که برای احتراز از آن استقبال از چالش هسته‌ای توصیه می‌شد و ارجاع پرونده هسته‌ای ایران به شورای امنیت را امری تحمل پذیر و توجیه پذیر کرده بود.

شاید در مجموع مواجهه با همین واقعیات غیرقابل انکار بود، که از نیمة دوم سال و دست‌کم پس از آشکار شدن تدریجی آثار عملی قطعنامه ۱۷۳۷ شورای امنیت و به تعبیری دیگر پس از آشکار شدن آثار و نتایج مواضع و عملکرد دولتمردان جدید، به تدریج شاهد کاهش وزن و میزان نقش دولت و رئیس آن در مسائل مهم سیاست خارجی به ویژه دیپلماسی هسته‌ای بودیم. ارسال پیام توسط مقام‌های عالی نظام برای رؤسای کشورهای مختلف نظری رئیس جمهور روسیه و پادشاه عربستان و دیدار و ارسال پیام‌ها و اعزام نماینده ویژه از سوی رؤسای دول برای مقام معظم رهبری در نیمة دوم سال ۸۵ که در نوع خود

وضعیتی بی سابقه در تاریخ دیپلماسی جمهوری اسلامی ایران به شمار می‌رود، بهترین نشانه به حاشیه رفتن دستگاه دیپلماسی رسمی کشور و رئیس دولت در میدان سیاست هسته‌ای و مسائل مهم خارجی است. فعال شدن مجدد و افزایش چشمگیر نقش و تحرک دبیر شورای عالی امنیت ملی در زمینه هسته‌ای که خود یکی از مسببان وضعیت فعلی به شمار می‌رود، اما اکنون دیگر دریافته است ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت یعنی چه و حتی حاضر نیست جمله معروف خود در انتقاد به موافقنامه سعدآباد را که گفته بود: «در غلطان دادیم آب بات گرفتیم» به خاطر بیاورد و نیز تحرک دیپلماتیک پرمعنای مشاور امور بین‌الملل مقام معظم رهبری نیز نشانه آشکار دیگری از تغییری بود که پس از ناتوانی و ناکامی رئیس دولت در مدیریت و هدایت بحران هسته‌ای در سال گذشته پدید آمد. شاید اگر سخنان رئیس دولت در زمینه انرژی هسته‌ای در ماه پایانی سال مبنی بر این که «قطار هسته‌ای ایران در یک ریل یک طرفه در حال حرکت است و به فضل الاهی دندۀ عقب و ترمز این قطار را کنديم و دور اندختیم» واکنشی جدی و حساسیت درخوری را در میان دولت‌های اروپایی نمی‌انداخت بدان علت بود که آنان نیز تغییرات مذکور را درک کرده بودند. به هر حال تغییرات مذکور اگر چه مهم و قابل تأمل اما بیانگر این واقعیت است که مسئولان جمهوری اسلامی مشکل پدید آمده را در ناتوانی و ضعف مدیریت دستگاه دیپلماسی کشور یافته‌اند و نه در نارسایی و کاستی راهبرد هسته‌ای موجود. توافق دولت‌های موسوم به ۵+۱ و به ویژه اعلام موافقت روسیه و چین با صدور قطعنامه سوم بلافضله پس از پایان مهلت قطعنامه ۱۷۳۷ شورای امنیت سازمان ملل، بیانگر این واقعیت بود که دول مذکور برای صدور قطعنامه سوم، خود را در شرایطی به مراتب آسان‌تر و در نتیجه مطلوب‌تر یافته‌اند. بدون شک راهبرد هسته‌ای و مواضعی که دولتمردان جدید در این زمینه اتخاذ کرده‌اند، در ایجاد چنین شرایطی نقش تعیین کننده‌ای داشته است.

آثار اقتصادی و سیاسی ناشی از این بحران و مواضع و سیاست‌های دولتمردان برای کشور در سالی که گذشت خود نیازمند بحثی مستقل و در عین حال مفصل است، اما توقف سرمایه گذاری خارجی و در نتیجه کاهش چشمگیر جذب سرمایه خارجی تا سطح تقریباً صفر و قرار گرفتن در رتبه پایین‌تر از ۱۴۰ در میان ۱۵۰ کشور جهان و در کنار کشورهایی مانند چاد از نظر ریسک‌پذیری اقتصادی، در نتیجه افزایش قابل توجه هزینه معاملات اقتصادی با خارج و نیز افزایش قدرت چانه‌زنی طرف‌های خارجی در معاملات اقتصادی با

۲۰
بازتاب اندیشه ۸۴
انرژی
هسته‌ای ایران
در قطار
احمدی‌نژاد

ایران به علت موقعیت ویژه سیاسی فراهم آمده برای ایران. که موضع هندی‌ها برای کاهش بیشتر قیمت گاز ایران در پروژه خط لوله گاز تنها نمونه کوچکی از آن است، در مجموع در کنار افزایش هزینه‌های جاری، هزینه توسعه کشور را به میزان چشمگیری افزایش داده و به اندازه کافی گویای هزینه‌ها و خسارت‌های هنگفتی است که کشور از بابت دیپلماسی هسته‌ای جدید پیش از صدور قطعنامه تحریم اقتصادی موضوع بند ۴۱ فصل هفتم منشور ملل متحده، متهم شده است.

ناقد: محسن علیزاده

● اشاره

با توجه به این که در این مقاله نویسنده یکی از مهم‌ترین و جنجالی‌ترین مسائل روز ایران و جهان که تعلیق غنی‌سازی اورانیوم در ایران را مطرح و دیدگاه خاصی را بیان نموده، جای بحث و تأمل است لذا به شرح ذیل اشاراتی بیان می‌شود:

۱. باید خاطرنشان کرد که تعابیر برخی مسئولین درباره مسالة هسته‌ای ایران، مانند این که «قطار هسته‌ای ایران در یک ریل یک طرفه در حال حرکت است» یا «قطار ملت ایران در این مسیر ترمذ و دندۀ عقب ندارد» گویای این حقیقت است که عزم و اراده ملی بر تحقق بخشیدن به این مساله و استیفاده این حق ملی قرار گرفته است نه این که بدون تدبیر و تحلیل راهبردها، مواضعی در این خصوص اتخاذ گردد و بهترین شاهد بر این امر وجود گفتگوهای و مذاکراتی است که با کشورهای مختلف بعد از صدور قطعنامه‌های شورای امنیت، هنوز هم در حال انجام است.

۲. این ادعای «لغو تفاقات با طرف‌های اروپایی... و راهاندازی مجدد کارخانه UCF اصفهان و آب سنگین اراک عملأ از پایان راهبرد هسته‌ایی دوران اصلاحات و آغاز راهبردی خبر می‌داد که قطار بی‌ترمز به حق بهترین توصیفی است که می‌توان از آن به دست داد»، ناصحیح می‌باشد، زیرا نه در دوران اصلاحات تعلیق دائم مدنظر مسئلان بوده است و نه در راهبرد فعلی مسائل بین‌المللی نادیده گرفته شده است؛ به عبارت دیگر راهبرد اصلی و تعیین کننده در مورد مسالة هسته‌ای کشور، حرکت رو به جلو بوده است نه بازگشت به عقب و تعلیق دائم در این بخش؛ زیرا با توجه به این که در دوران تحریم و با فدکاری‌ها و تلاش‌های بسیار زیاد متخصصان و دانشمندان داخلی و صرف هزینه‌های زیادی به این نقطه از توسعه و رشد در زمینه امور هسته‌ای دست یافته‌ایم، لذا توقف در این امر به معنای ائتلاف سرمایه‌های معنوی و مادی ملی است که هیچ انسان خردمند و استقلال‌طلبی حاضر به پذیرفتن آن نیست.

۳. درباره این مطلب که «رهاورد دیگر راهبرد هسته‌ای جدید صدور قطعنامه شورای

حکام آزادس علیه ایران در سال ۸۴ و گزارش پرونده ایران به شورای امنیت سازمان ملل متحداز آغاز مرحله جدیدی از بحران هسته‌ای ایران و سالی پر افت و خیز حکایت می‌کرد» باید بیان داشت که افزون بر این که تعیین سیاست‌های کلان نظام بر عهده رهبری می‌باشد، اصولی نیز در قانون اساسی برای تبیین راهبردهای اصلی نظام ذکر شده است، مانند: اصل سوم قانون اساسی که می‌گوید: «دولت جمهوری اسلام ایران موظف است... همه امکانات خود را برای امور زیر به کار ببرد: ... تأمین خودکفایی در علوم و فنون و صنعت و کشاورزی و امور نظامی و مانند اینها... تنظیم سیاست خارجی کشور بر اساس سیاست‌های اسلام...؛ نیز اصل یکصد و پنجاه و دوم بیان می‌دارد که «سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران بر اساس نفی هر گونه سلطه جوئی و سلطه‌پذیری، حفظ استقلال همه جانبی و تمامیت ارضی کشور...» پس هر زمان که از این سیاست‌های کلان و تغییرناپذیر تخطی شود، از سوی هر جناح، گروه یا ریاست جمهوری باشد مغایر با قانون اساسی و سیاست‌های کلی نظام است که به هیچ وجه پذیرفته نیست.

۴. این بیان که «برگزاری کنفرانس هولوکاست... ارسال نامه‌هایی بی‌پاسخ به رئیس جمهور آمریکا و نخست وزیر آلمان... موجب به حاشیه رفتن مسئولانی چون دبیر شورای عالی امنیت ملی و تشدید بحران شد» یا این تحلیل که «ارسال پیام‌ها و اعزام نماینده ویژه از سوی رئیس‌ای دول برای مقام معظم رهبری.... بهترین نشانه به حاشیه رفتن دستگاه دیپلماسی رسمی کشور... است» نوعی قضاوت عجلات نسبت به مسائل و رویدادهای سیاسی حاضر است. افزون بر این که چنین اموری نمی‌توانند حاکی از تشدید بحران یا انزواز ایران باشد زیرا در روابط دیپلماتیک فراز و نشیب همواره وجود دارد و مرور زمان و تداوم چانه‌زنی‌ها نقش تعیین کننده‌ای در این زمینه ایفا می‌کند و ما هنوز در میانه راهیم. همچنین پر واضح است که فرمانبرداری و تسلیم در برابر خواست نامشروع ابرقدرت‌ها ارزش و اهمیت ندارد با توجه به این که مساله هسته‌ای آنقدر اهمیت استراتژیک داشته است که اروپا و آمریکا این چنین به تکاپو و دست و پازدن افتاده‌اند و حتی حاضر هستند به خاطر آن هزینه‌های زیادی بپردازند. لذا این مساله هوشیاری بیشتر ایرانیان را می‌طلبید تا برای استقلال مملکت تسليم خواسته‌های نامشروع آنان نشوند.

۵. درباره این که «قطع‌نامه مذکور موضوع چالش را با ایران از فعالیت غنی‌سازی اورانیوم فراتر برده و به صنایع موشکی ایران نیز تعییم داده بود...» باید گفت که هر چند راهبرد هسته‌ای فعلی چون با منافع و سیاست‌های غربی‌ها همخوانی ندارد و ممکن است پیامدهایی از قبیل: تشدید فشارها به بهانه‌های مختلف، تحریم‌های اقتصادی از سوی بانک‌های اروپایی یا حتی بهانه تراشی روس‌ها برای تکمیل نیروگاه بوشهر را به همراه داشته است، ولی نباید فراموش کرد که آنها می‌خواهند با توصل به شورای امنیت و تحریم‌ها مانع پیشرفت و توسعه ایران شوند. همان‌گونه که سفیر آلمان در ایران که دولت

متبع‌عش ریاست دوره‌ای اتحادیه اروپا را بر عهده دارد، در مصاحبه تلویزیونی با شبکه دوم سیما، اظهار داشت: منظور ما از تعليق غنی‌سازی، توقف کامل آن است و در اين زمينه نمى خواهيم عوام فريبي كنيم. لذا باید به جاي احساس ضعف و ترس با اتحاد ملی، تلاش‌ها و نيرنگ‌های دشمنان را نافرجام بگذاريم، همان‌گونه که؛ با وجود اين که همین کشورهای غربی در جنگ هشت ساله عراق عليه ايران، نهايیت همکاري را در جهت براندازی انقلاب اسلامی ايران توسيط رژيم بعثت انجام دادند. ولی از آن‌جايی که ملت ايران بر توانايی‌ها و اراده جوانان خود اميد و اتكاء داشت، دشمن را از کار خود پشيمان نمود.

۶ در خصوص اين مساله «اين که هزينه‌ها و خسارت‌های هنگفتی است که کشور از بابت ديبلماسي هسته‌ای جديد... متتحمل شده است.» باید گفت که هر چند ممکن است آثار اقتصادي و سياسی ناشی از اين بحران و مواضع و سياست‌های دولتمردان برای کشور مواردی همچون کاهش سرمایه‌گذاری خارجی، افزایش چانه‌زنی طرف‌های خارجی در معاملات اقتصادي بوده باشد، ولی باید اين را خاطر نشان نمود که برای رسیدن به اهداف بالا و پرارزش باید هزینه‌هایی را پرداخت، همان‌طور که دشمنان برای عدم موقفيت ما تلاش و هزینه می‌کنند. لذا اگر چه در اين راه ممکن است خسارت‌های موقعت و مقفعی را متتحمل شويم، ولی به جهت منفعت سرشار و بلندمدتی که در آينده در بردارد باید در مقابل مشکلات ايستادگی نموده و با تدبیر و ديبلماسي قوى از اين بحران گذر نمایيم. افزون بر اين از آن‌جايی که انرژی‌های فسيلى جهان رو به اتمام است و در آينده کشورها برای تأمین انرژی مورد نياز خود ناگزير به انرژی و سوخت هسته‌ای روی خواهند آورد و در چنین وضعیتی کشورهایی که نيازمند به قدرت‌های صاحب اين تكنولوژی باشند، همواره در معرض اين هستند که تحت فشار و سلطه باشند؛ لذا نگرش منطقی و مدقانه در اين زمينه افتضا می‌نماید تا صبر و تحمل بيشتری از خود نشان دهيم.

سخن آخر اين که در عصر کنونی، نظام حاکم بر جهان، نظام سلطه ابرقدرت‌ها بر سایل ملل و دول است، به همین خاطر در اين دوران تعابير و تئوري‌هایي مانند دهکده جهاني، مساله جهاني شدن، خاورميانه جديد و امثال آن از ناحيه دول قدرتمند و استعمارگر مطرح مى‌شود که همگی حاکي از روابط و قواعد از پيش تعين شده‌ای است که در بطن خود نظام سلطه را تقويت می‌نمایند؛ لذا همواره خوي مداخله‌جويي و تعدى‌گري به منافع و حتى خاک سایر کشورها به بهانه‌های مختلف از سوی اين نظام وجود داشته است و مداخله در توسعه تكنولوژي هسته‌ای ايران از سوی آنها يكى از بارزترین مصاديق سلطه‌جويي آنان است. به همین خاطر توجه به اوضاع و شرایط فعلی که برخی کشورها بدیهی‌ترین حقوق کشورها و قوانین جهاني را زيربا گذاشته و نهادهای حقوقی بين الملل را آلت دست خود قرار مى‌دهند اين نتيجه را در بردارد که باید همه ايرانيان، از هر طيف و گروهی، با همدلي، همراهی و توکل بر عزم الاهی و اراده ملی، کشور را از اين بحران ساختگی دول غربی گذر دهند.